

při exekčním nabytí zástavního práva, s odůvodněním, že pro omezení předpisu Šu 469 obč. zák. jen na případ dobrovolně nabytého zástavního práva není ani v duchu ani v doslovu zákona opory. Až do vydání exekčního řádu z roku 1896 pohybovala se judikatura v kolejích, tímto rozhodnutím nejvyššího soudu vytčených, po té však jednotnost judikatury opět přestala, až bývalý nejvyšší soud plenissimárním rozhodnutím ze dne 13. ledna 1909, Rv V 2049/8, čís. 4499 sbírky Pfaff-Schey-Krupský, čís. 188 knihy judikátů změnil nález čís. 143 v ten rozum, že při exekčním nabytí zástavního práva předpis Šu 469 obč. zák. nemá platnosti a že exekční nadzástavní právo vydobyté na hypotekární pohledávku jest účinným toliko dle skutečného právního trvání zabavené hypotekární pohledávky. Rozhodnutí to je zásadní a praxe od té doby jest ve smyslu citovaného plenissimárního rozhodnutí jednotna. Rozhodnutí, jichž se žalovaná dovolává (z 22. října 1901, Gl. U. 1590, ze dne 7. února 1901, Gl. U. 1277, ze dne 8. listopadu 1899, Gl. U. 742 a ze dne 28. října 1908, Rv V 1545/8, čís. 1126 sbírky Nowakovy) jsou vesměs z doby před vydáním shora citovaného plenissimárního rozhodnutí a rozhodnutí ze dne 28. října 1908, Rv V 1545/8, čís. 186 knihy judikátů, na něž dovolatelka obzvláštní váhu klade, netýká se předmětné otázky a není v rozporu s judikátem čís. 188 (srv. Ehrenzweig System, první svazek, druhý oddíl: Sachenrecht, stránka 468). Nejvyšší soud již několikrát se zabýval touto otázkou a opětně vyslovil, že exekční nabytí zástavního práva, ať k zajištění, ať k úkoji, nemůže se dovolávati důvěry ve veřejné knihy a nemá příčiny od své stálé praxe v tomto případě se uchýliti. Poukazuje-li dovolání na to, že v exekčním řádě není ani jediného ustanovení, které by přímo vylučovalo použití Šu 469 obč. zák., přezírá, že exekční řád přesně upravuje způsoby, jakými na základě exekčních titulů nabývají a realizují se zástavní práva na nemovitých věcech a hypotekárních pohledávkách, že však exekční řád připouští jen exekuci na jmění povinného (§§ 37, 170 čís. 5, 253 odst. 3, čl. XXVIII. uvoz. zák. k ex. řádu). Není-li však hypotekární pohledávka, na níž se vede exekuce, již po právu, zasáhla by exekuce nikoliv jmění povinného, nýbrž jmění vlastníka hypoteky, jenž vymáhajícímu věřiteli není ničím povinen, a věřitel by pro sebe použil práva vlastníka hypotekární pohledávky, jež onomu již nepřísluší. K tomu přistupují ještě předpisy o přikázání zabavené hypotekární pohledávky (§ 320 ex. ř.), jež dokazují, že, pokud jde o právo úkoje, konečně rozhoduje jen skutečný hmotný stav zabavené pohledávky. Jest proto i poukaz na ustanovení Šu 37 ex. ř. v napadeném rozsudku případným.

Čís. 4957.

Bylo-li v kolektivní smlouvě obecních zřízenců stanoveno, že pro veškeré spory dělnictva se zaměstnavatelem jest příslušnou paritní komise a výrok paritní komise, jímž potvrdila disciplinární propuštění zaměstnancovo, byl soudem pro formální vady zrušen, jest i pro napotomní nárok zaměstnancův proti zaměstnavateli na dodržení služební

smlouvy a placení služebních požitků příslušnou paritní komise. Nejde tu o nepřipustnost pořadu práva, nýbrž o ujednanou příslušnost rozhodčího soudu.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1925, R II 79/25.)

Žalobu obecního zřizence, by obec byla uznána povinnou, dodržeti služební smlouvu a žalobce zase za definitivního zřizence přijati, s o u d p r v é s t o l i c e pro nepřipustnost pořadu práva odmítl. R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a vrátil věc procesnímu soudu první stolice, by, vyčkaje pravomoci, o ní dále jednal a rozhodl. N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu s opravou, že se žaloba odmítá pro nepříslušnost dovolaného soudu.

D ů v o d y:

Podle kolektivní smlouvy, na niž se žalobce sám v žalobě odvolal, jest pro veškeré spory dělnictva se správami závodů oboustranně směrodatna a závazna paritní komise. Podle zjištění prvního soudu byl žalobce, definitivní zřízenec městské pouliční dráhy, v červenci 1922 disciplinárně ze služby propuštěn a odvolal se k paritní komisi, která rozhodčím výrokem ze dne 26. dubna 1923 propuštění potvrdila, ale výrok ten byl na žalobu zřízencovu rozsudkem okresního soudu ze dne 3. listopadu 1923 zrušen, protože prvopis a jeho vyhotovení nebyly od všech rozhodčích podepsány (§ 592 odstavec druhý a § 595 čís. 3 c. ř. s.). Netřeba se obíratí otázkou, zda jest správným názor rekursního soudu, že vydáním rozhodčího výroku jest rozhodčí smlouva vyčerpána a že prohlášením takového výroku za bezúčinný po rozumu §u 595 c. ř. s. neobživne rozhodčí smlouva, že tedy možno pak uplatniti dotyčný nárok, o kterém rozhodoval rozhodčí soud a který pak byl na řádný soud vznesen. Tomu v tomto případě tak není, neboť žalobce domáhal se u paritní komise zrušení disciplinárního nálezu, jímž byl ze služby propuštěn, kdežto nyní domáhá se u soudu, by jeho služební smlouva byla splněna, by byl přijat zase za definitivního zřizence a by mu od 1. srpna 1922 až do opětného převzetí placeny byly peněžní částky, které v žalobě blíže uvádí. V řízení před paritní komisí šlo výhradně jen o to, zda byl žalovaný disciplinárně právem propuštěn, zde však jde o to, zda má nárok na zpětné přijetí a na služební požitky od doby propuštění. Domáhá se tedy jiného nároku, než jaký uplatnil před paritní komisí, a odůvodňuje svůj nárok v žalobě tím, že prý zrušením rozhodčího výroku postrádá jeho propuštění platnosti. Tato otázka jest ovšem otázkou předurčující pro nynější žalobní nárok, ale tím nestal se žalobní nárok totožným s nárokem, který byl uplatněn před paritní komisí a zmíněnou předurčující otázku musí si rozhodnouti onen orgán, jenž bude rozhodovati o žalobním nároku. Ježto tedy jde o jiný nárok z poměru služebního, a ježto podle kolektivní smlouvy je pro veškeré spory dělnictva se správami závodů směrodatna a závazna paritní komise, právem první soud — třeba z jiného důvodu — vyhověl námitce nepří-

slušnosti dovolaného soudu, kterou žalovaná strana již při prvním roku učinila. Nejde tu o nepřípustnost pořadu práva, nýbrž o ujednanou příslušnost rozhodčího soudu, takže řádný soud je toliko nepřislušným, nikoli pořad práva nepřípustným. Kdyby nebylo úmluvy, pořad práva vyloučen by nebyl (§ 24 zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 z roku 1920 sb. z. a n.). Byl proto v tomto směru výrok soudu prvé stolice opraven.

Čís. 4958.

Nárok na ochranu vlastnictví proti porušení změnou přirozeného odtoku vody v sousedově pozemku, jest vymáhati pořadem práva.

Nepřímou imissi (§ 364 obč. zák.) jsou pouze takové vlastnické úkony, jichž bezprostřední účinky jeví se na vlastním pozemku a jež jedině z jiných příčin mimo vůli vlastníka a bez jeho přispění působí i na pozemek sousedův. O přímou imissi jde pak tehdy, mají-li vlastnické úkony v zápětí bezprostřední účinky nejen na vlastní pozemek, nýbrž i na pozemek sousedův, anebo vůbec jen na tento pozemek. Jde o imissi přímou, má-li zasypání příkopu za přímý následek zaplavlání sousedního pozemku. Vlastník pozemku jest práv sousedu z porušení sousedského práva bez ohledu na to, zda užívá pozemku sám či třetími osobami, jimž jej přenechal smlouvou k užívání.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1925, Rv II 118/25.)

Ježto nájemníci žalovaného sypali do příkopu popel, stavěl se odtok vody a voda zaplavila žalobcův pozemek. Žalobě, by žalovaný byl uznán povinným prohloubiti na svém pozemku příkop tak, by jím voda mohla odtékat tak, jako dříve, bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by o ní dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

O povaze žaloby rozhoduje její obsah a její konečná prosba. V žalobě navrhuje žalobci, by uznán byl žalovaný povinným prohloubiti příkop na svém pozemku, aby mohla jím odtékat voda tak, jako dříve. V žalobě uvádějí žalobci, že koupili stavení čp. 18 v M. s pozemkem před 10 lety a že tehdy byly jich stavení i pozemek tak zajištěny, že vody, odtékající z nemovitosti žalovaného, odtékaly příkopem na pozemku žalovaného a nikdy nezaplavovaly jejich pozemek, nyní však že nechal žalovaný svými lidmi příkop zasypati, tak že voda neodtéká příkopem, nýbrž zaplavuje stavení i studni žalobců a působí jim škodu (§ 11 vodn. zák.). Z toho viděti, že žalobci podali žalobu nikoli v zájmu veřejném, nýbrž v soukromém vlastním svém zájmu na ochranu svého stavení, pozemku a své studně, tudíž na ochranu svého majetku, svého vlastnictví, které bylo porušeno změnou přirozeného odtoku vody v sousedově příkopu. Jde tedy o poměr soukromoprávní, a tím odůvodněn